

Viliam Paulíny - Tóth

- Slovenský politik, spisovateľ, prozaik, básnik, novinár, publicista, vydavateľ, redaktor, národný činiteľ, podpredseda Matice slovenskej
- Narodil sa 3.6.1826 v Senici v rodine evanjelického farára a jeho manželky Kristíny, oduševnenej slovenskej národovkyne a vzdelankyne
- Po smrti otca žil s matkou a súrodencami v Zemianskom Podhradí v rodine jej svokra, ktorý ho naučil čítať a písať
- Matka bola tá, ktorá v ňom vzbudzovala národné povedomie, vychovávala ho v kresťanskom duchu, oživovala v ňom cit pre poéziu
- Dva roky študoval v maďarčine Komárne, kde bol zapísaný ako Slovák a bol vzorom pre ostatných študentov

- Vzdelával sa v Novom Meste nad Váhom, Senici, Komárne, Modre a na evanjelickom lýceu v Bratislave, kde sa zoznámil s generáciou štúrovcov a toto stretnutie výrazne ovplyvnilo jeho život

- Ako uvádza Hurban:

„Viliam bol očarený Ľudovítovým rečníctvom a kto ho poznal, mohol v neskoršom čase vidieť vo Viliamovi jeho nadaného žiaka“

- Paulíny študoval právo, filozofiu, filológiu, históriu, poéziu a teológiu

- Ľ. Štúr ovplyvnil jeho literárnu činnosť a zmýšľanie, v r. 1845 sa Paulíny zapojil aj do spolku Tatrín

- Po skončení štúdií ho Ľ.Štúr odporučil ako učného Slovana za vychovávateľa v Korvine, kde však neostal dlho

- Po návrate na Slovensko bol profesorom na lýceu v Kremnici

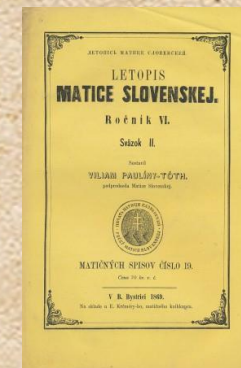
SLOVÁCI A ČESI, SPOJTE SA,
SVORNE PRACUJTE A RAZTE SI CESTU
PRE SLÁVNU POCHODŇ SLAVIANSTVA !"
V TOMTO DOME ŽIL A PÔSOBIL
VILIAM PAULINY
ČLEN SLOVENSKEJ NÁRODNEJ RADY A POVERENÍK SNR
PRE FINANCIE ZA SLOVENSKEHO NÁRODNÉHO POVSTANIA
V ROKU 1944
VENOVANÉ PRI OSLAVE
TRETIEHO VÝROČIA POVSTANIA

- Paulíny – Tóth sa nútene dostáva do košutovskej armády, z ktorej dezertuje a stáva sa dôstojníkom slovenského povstaleckého vojska
- po prepustení zo štátnej služby v r. 1860 sa venuje literárnej a kultúrno – osvetovej práci
- Zaslúžil sa o vznik martinského slovenského evanjelického gymnázia
- Zaujímavosťou je, že Paulíny si v rokoch 1862 až 1865 dopisoval s Máriou Hodžovou. Písali si o veciach osobných a vymieňali si aj správy a informácie z aktuálneho diania.

Podieľal sa na vydávaní humoristického časopisu *Černokňažník* /1861 – 1864/. V Skalici vydával reprezentatívny beletristický časopis *Sokol* /1862 – 1869/. Mimoriadne sa zaslúžil o založenie i rozvoj Matice slovenskej, bol členom jej prípravného výboru. Od roku 1867 bol prvým podpredsedom Matice Slovenskej, ktorú riadil až do jej zatvorenia v roku 1875.

Tvorba

V tvorbe Viliama Paulínyho Tótha dominuje boj za sociálne a národné práva Slovákov. Dokumentuje to zbierkou *Staré a nové piesne V.Podolského /1866/*. Umelecké podnety z Goeteho Fausta zužitkoval v desaťdielnej alegorickej veršovanej dráme *Ľudská komédia /1862/*, kde opisoval údel človeka v dejinách a polemik štúrovskej generácie za spisovnú slovenčinu. Písal aj veselohry */Kocúrkovský bál, Pansláv/*. Výber próz vydal v knihe *Besiedky 1-4*. Jeho historický román *Trenčiansky Matúš /1871/* zdôvodňuje práva Slovákov v novom politickom útvare rakúsko – uhorskej monarchie po utvorení dualistického vládneho režimu

Ďalšia tvorba: *Škola a život, Tri dni zo života Štúrovho, Drotári, Politiky oportunity, ...*
Písal aj poviedky, novely, črty, besednice, satiry, frašky. Venoval sa aj prekladom literatúry z viacerých jazykov

Viliam Paulíny – Tóth zomrel 6. mája 1877 v Martine vo veku 50 rokov

TRBIŠOV

LK

KSK KOŠICKÝ
SAMOSPRÁVNÝ
KRAJ